

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENCZ-U.: 13. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkekk:

A székelykérdés fejlődése és mai állapota. II. F. L.	583
Egy gazdaság ismertetése. (Pályadolgozat) IV.	585
A gabonahatáridőzlet szabályozása. I. Dr. Kürti Desső.	586

Tárca:

Középeurópai sörkiserleti és sörmesteri iskolákról. Cserer Lajos	586
---	-----

Irodalmi szemle:

Könyvszemle. F.	587
Külföldi lapokból.	588

Egyleti élet.	588
---------------	-----

Vegyes közlemények	589
--------------------	-----

Hirdetések

A legjobb magvak

legolcsóbb beszerzési

forrása

MAUTHNER ÖDÖN

cs és kir.

udvari szállító

magkereskedése

Budapesten

vásárol:

minták beküldése és az ár közlése mellett a legmagasabb napiáron mindenféle gazdasági magot, és pedig:

lőheremagot, luczernát, (28)
biborherét, fehér herét, nyulszapukát, baltaczfmet, tavaszi bükköny, mustármagot, lenmagot,
fehér kölest, vörös kölest, kendermagot, gomborkát, napraforgót, csibehurt stb stb. továbbá: akácsmagot, gleditschlamagot,

A székelykérdés fejlődése és mai állapota.

II.

Mint minden népeknek e haza földjén, úgy a székelyeknek is meg volt mindenkor a maguk baja a kor- és közviszonyokhoz mérten. A köztudatban élő régi boldog idők, olyan értelemben, a milyenben azokat az élő nemzedékek vélik, soha sem léteztek. Panaszuk, sérelmük tehát mindig volt a székelyeknek is, néha talán még több és súlyosabb, mint a maiak, ezeknek felsorolása azonban messze vezetne a mult idők homályába anélkül, hogy annak a mai viszonyok között gyakorlatias hasznát vennénk. Nem bolygatom tehát a régebbi bajok forrását, csak a közelebbi viszonyokra vetek némi világosságot, ezekre is csak annyit, a mennyi a mai állapotok megértéséhez szükséges.

Éppen huszonöt éve, hogy a »Székely művelődési és közigazdasági egyesület« megalakult és saját szavai szerint »feladatául tekintette alaposan megismerni a bajokat és nehézségeket, melyek a székely nép szellemi fejlődését és anyagi gyarapodását gátolják s módokat keresni a megismert bajok orvoslására« ...

Ez a történeti tény azt mutatja, hogy már 25 év előtt is sok volt a székelyek baja és hogy ezeken a bajokon társadalmi uton törekedtek segíteni, még pedig nem sippal, dobbal és trombitával felfegyverkezve, hanem a viszonyok alapos megismerése mellett tervszerű munkálkodás útján. Erre mutat a megalakult egyesületnek az a dicséretes ténye, hogy mindenekelőtt 1000 forint pályadíjat tűzött ki egy olyan műre, melybe a székelység művelődési és gazdasági viszonyai hiteles adatokon nyugvó, kimerítő s állandó beccsel bíró rendszeres leírása foglaltassék. Részletes utasítás egészítette ki ezt a pályázati hirdetést, melynek értelmében *Kozma Ferenc* meg is írta a művet a kitűzött határidőre s mikor ez a mű a nyomda alól kikerült, a székely-egyesület a többek között a következő ajánlással bocsátotta a közönség rendelkezésére:

»A székely-egyesület első sorban magának kívánt anyagot és biztos alapot sze-

rezni e könyvben az előtte álló teendők helyes rendezése s kivitele tekintetéből; de örvendene, sőt első sorban a székelyföld értelmesebbjeitől elvárná, hogy ezen országrész szellemi és anyagi fejlesztése eszközeiről gondoskodjanak s a jelen könyvben feltárt adatokat e célra hasznosítsák« ... stb. stb.

Huszonöt év ugyan nem nagy idő, talán egy szempillantásnyi sincs a népek életében, ha őket »gazdaggá, mivelte, szabaddá és így hatalmassá« akarjuk tenni. »Hátha még (mondja *Kozma*) mint a székelyeknél is van, ez meg sem kísértetett?!«

Ebben a megjegyzésben mélyreható szemrehányás foglaltatik a mindenkori tényezővel szemben, a kik nem látták, vagy nem akarták látni a székelység szükségleteit és rá bízták az ő sorsukat a vak véletlenre.

És ez valóság. Ez látszik *Kozma* 470 lapra terjedő részletes munkájának minden lapjáról, ezt bizonyítják a maiglan is helytálló tények és az ezekből fakadó panaszok, melyek ugyanazok és ugyanolyan hangosak ma, mint 10—20—30—50 évvel ezelőtt. A bajok tünetei és következményei is ugyanazok és ha nyomozzuk (aminthogy nyomozzuk is) ezeknek eredési pontjait, minden vonalon, a legszélsőbb elágazásokban is, a közigazdasági kultúra hiányosságaihoz jutunk. Az itt századok óta fennálló hiányosságokból az anyagiakban bizonyos korlátoltság állandósult, mely aztán minden olyan alkotást, reformot, mely egy földművelő népet boldogulásra és a kor irányára szerint való átalakulásra vezethetett volna: lehetlenné tett. A míg tehát a világ haladt, addig a székely nép maradt s az így támadt üreget eleinte táplálkozásban és ruházatban való szerény igényeivel hidalta át, míg később már a kivándorlás sikamlós útjára kellett térnie, hogy szeretett otthonában a fogyasztás mérve arányba jusson a termelés nagyságával és a kereseti források mennyiségével.

Milyen jó lett volna ezt mindjárt akkor megfordítva kezdeni! Mert mai fogalmaink szerint érthetetlen, hogy erről a természetes szépségekben, ércekben és termőerőkben oly gazdag részéről hazánknak, hol a rengeteg erdőségek, dús kaszálók, legelők,

Sárga János ékszerész és órász.

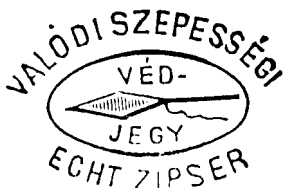
KOLOZSVÁRTT,

Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Nagy raktárt tart mindennemű arany, ezüst és drágakő ékszerekből Arany, ezüst, aczél, nikkel fali és ébresztő órákból. Készít új ékszereket a legszebb kivitelben, valamint ékszer és óra javításokat pontosan.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Részletfizetésre kedvező feltételek mellett.

(361.)

Sárga Sergely fehérnemű-, vászon- és férfi divat raktára

Kolozsvártt, Wesselényi Miklós-utca (Belhid-utca) S/a. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni dús felszerelt

RAKTÁRAMRA,

u. m. mindennemű kész női, férfi és gyermek fehérneműk, fehér és színes asztalneműk, Chiffonok, Creasz hollandi és rumburgi vásznak, ágy és kreton és batiszt, Keztyűk, harisnyák, Nap- és esőernyők.

Midőn a n. é. közönség szives pártfogását kérem, bátor vagyok megjegy ezni hogy nálam legszolidabb kiszolgálás és a legolcsóbb árak szerepelnek. Mindenféle hon gyártmány szamkmájába tartozó áruk kaphatók.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

bányák, kincseket érő ásványos vizü források egymást váltogatják, már évtizedek óta az a hír van elterjedve, hogy lakosságának (melynek viszonylagos számaránya jóval kisebb az anyaországénál és 3—4-szerre kisebb a cultur-államokénál) nem nyújt elégséges módot a megélhetésre.

De ha közelebbi vizsgálódás mellett azt látjuk, hogy a termelés körül fennálló nagy hiányosságok feltárása és orvoslása helyett, irók és gazdák folytonosan azt hirdetik, hiszik és állítják, hogy a székelyföldön a bajok egyik főforrása a túlnépesedésben van, — ha azt látjuk, hogy itt évek hosszú sorozatán s mind maig a lakosság túlnyomó része a földre támaszkodik és ebből várja életszükségleteinek kielégítését, anélkül, hogy a földmivelés, állattenyésztés és az ezekből táplálkozó ipar és kereskedelem fellendítésére sikerrel közremunkálna, fájó szívvel bár, de természetesen kell találnunk azokat a panaszokat, melyek innen felénk hangzanak, úgy a kivándorlás nagy arányai, mint a rohamos szegényedés tekintetében.

Ennek a felfogásnak helyességét és igazságát érezték a székelység jobbjai akkor, mikor egy-egy pillanatra fellobbant bennük a cselekvés vágya és hozzá fogtak az állapotok javításához.

Ilyen feldobbanás hozta létre a székely-egyletet 1875-ben, mely amint a következők mutatják, nagy és áldást ígérő feladatát csak megkezdte, de megvalósítani nem állt hatalmában, az alapot azonban megteremtette ehhez a nagy munkához azoknak az adatoknak összegyűjtése és kritikai méltatása által, melyek a székelynép társadalmi, erkölcsi, mezőgazdasági, ipari és egyéb culturális viszonyaira vonatkoznak. A program tehát már régen megvan, csak megvalósítása és így a bajok orvoslása késik.

A kivándorlás kérdésében pl. a többek között *Kozma* ezeket mondja: »A munka bért keres, a tőke és anyag munkás kezét von magához. A hegyi terméketlen vidékek élelmi szerekben, a termékeny térségek munkaerőben szűkölködnek. S midőn fölöslegeiket egymással kicserélik: ebben az érdekközösséget könnyű fölismerni.«

»S ha van, minthogy létezik is, székelykivándorlás, az ezen nemzetközi általános érdekeknek, az ethnographiai és földrajzi viszonyoknak, a föld minden népét többé-kevésbé hullámvásban tartó erőkiegyenlítésnek, s a nemzeteket kölcsönösen érdeklő és szükségességét képező nemzetgazdasági tényezők elhelyezkedésének szabályszerű szüleménye.« . . . »A székelyföld egy részében szintén kevesebb a földmivelési ter-

mény, mint a mennyi a lakosság élmezésére elégséges lehetne. Az iparos (kézi) erő, a mely bőven van, nem talál itthon elégséges tért, a mi miatt nem is fejlődhetik ki kellően. A Duna-fejedelemségek termékeny téerein szűk a munkás és világkereskedelmi vonalban eső városaikban az iparos kéz. Itt tehát a szorgalmas munka biztosan és jól jövedelmez.«

»De miért nem irányul e munkás-áramlat a magyar-alföld felé? azt kérdezik többnyire. Ennek egyszerű oka történelmi egyfelől s abban áll, hogy Erdély sajátos földrajzi fekvése és kormányzási külön állása sohasem kedvezett valamely élénk összeköttetésnek, népmozgásnak a két hazarész között. A Moldva—Oláhországba járás-keelés pedig apáról-fiúra hagyta emlékeit ősidők óta a székelyföldön«. A magyar-alföld felé való törekvésnek pedig útját állja a nagy távolság« stb. stb.

Már most bátran kérdezhetnénk, hogy csak ebbe a néhány sorba is, nincsen-e benne egy egész program a teendőkre nézve? és hogy szükséges-e, czélszerű-e, méltányos-e ennek a népnek sok jó tulajdonságai mellett kétségtelenül meglevő gyengeségeit és hibáit úgy állítani a nyilvánosság elé, (a mint azt sokan cselekszik) mint a bajok főforrását? . . . Bizonyára nem! noha ezeknek tárgyatása sem kívánatos. És itt mi csak annyiban térünk el a székely nép hibáit emlegetők táborától, hogy ezen hibák jelentőségét az általános bajokkal szemben leszállítjuk. Az általános bajok szerintünk sokkal inkább nehezede azokra a mulasztásokra, melyek a nép oktatásának és helyes utra vezetésének elhanyagolásából állanak, mint a nép apró-cseprő hibáira.

Az a kijelentés, hogy a Székelyföld egy részében kevesebb a földmivelési termény, mint a mennyi a lakosság élmezésére elégséges lehetne, nagy kötelességeket foglal magában a székelység hivatott vezetőire, melyeket rendre-rendre le kellett volna róni. Mi volt az oka, hogy ez nem történt meg? Ma már ne kutassuk.

A valóság ebben a kérdésben az, hogy a Székelyföld úgy minőségére, mint klimatikus viszonyaira nézve teljesen azonos, sőt helylyel közzel még jobb azoknál a területeknél, melyeknek egy része 2—3-szorta népesebb nála, s ezeken a területeken a nép jólétben él.

Ámbár a jólét fogalma is különböző. Némelyek ugylátszik a jólét kritériumának azt tartják, ha sok húst és bort fogyaszthatnak el. A székelyek igénye ebben a tekintetben eltérő, mert a mint tudjuk, a régi jó időkben is és ma is legáltalánosabb ételle a turós vagy tejes puliszka; zsirban rántott

sózott káposzta, vagy aszalt szilva és vackor összeelegyítve és megfőzve; tojás-rántotta, télen disznóhús puliszkával s egy-egy pohár káposztalével. Nyárbán árvalaska, vagdalt vagy reszelt-tészta leves, köményleves, hagymáslé, fokhagymáslé, kaszáslé, vagy hagymás-tokány puliszkával. Ezekon kívül van köleskása, paszuly, borsó, lencse, pityóka stb. és vasárnap vagy ünnepnapon tyuk-, vagy marhahús leves. A töltött káposztára is sor kerül néha, ép úgy a tárkonyos és almáslevesre, melyekbe egy-egy darab füstölt sertéshús is jut annak idején.

Ezek ugyan nem valami delikát dolgok, de azért erőteljes, egészséges és szálás legényekké fejlődnek ezek a székelyek s a mi szinte figyelemre méltó dolog, faj fenntartás és szaporaság tekintetében felette állnak az alföldi magyarságnak.

És a ki azt hiszi, hogy a székely 250—300 koronányi évi fizetésért, egy szoba és fél konyhából álló lakásba kivándorol családotól béresnek, kocsisnak stb. az nagyon csalódik, hiszen ebből a fizetésből neki és családjának még ilyen eledelre sem telne, nem is számítva a ruházatot, melyből a székely nem igen enged.

Azoknak az alarm cikkeknek tehát, melyekkel némelyek a székelyeket boldogítani vélik, tekintve az ő mai helyzetüket, sem célja, sem értelme nincsen. Ezekkel és a nyomukban keletkező sajnálkozással a székelyek baján segíteni nem lehet, mert habár tény, hogy a szegényebb része általában több puliszkát fogyaszt, mint kenyeret, olyan elesett szegény közöttük még kevés van, a ki a fentirt fizetést magára nézve megváltásnak tekintené.

De hiszen erre nincs is szükség, valamin épen magyar nemzeti szempontból arra sem, hogy az ő számuk itthon bármi módon apasztassék.

Igen sok ut és mód áll úgy a társadalmi tevékenységnek, mint a hatóságoknak és a kormánynak rendelkezésére, hogy a Székelyföldön megjavítsa a viszonyokat és lehetővé tegye, hogy ez a nép — ide értve természetesen azokat a fiatalokat is (legényeket és leányokat) a kik sok minden okból előszeretettel mennek Romániába és Moldvába szolgálni — szaporodási arányának kiválósága mellett is, még századokon keresztül megtalálja a maga létfeltételeit a saját földjén.

Hogy ez irányban mit tett eddig a székely társadalom és hogy mik volnának szerintünk a legsürgősebb teendők, azt vázlatosan jövő cikkemben mondom el.

J. L.

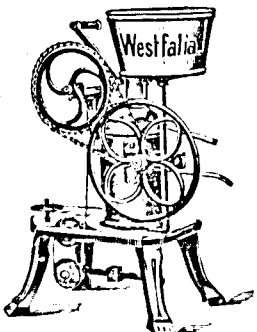
A legjobb tejfőző-gép a

„WESTFÁLIA“ Separátor
GÁL BÉLA Budapest, V. Váci-körút 76.

Tejfőző-gépek, Vajköpülő-gépek, Vajgyuró-gépek, Tejgazdasági eszközök, Tejszállító kannák stb.

Telefon 12—41. Árjegyzékek díjtalanul és bérmentve küldetnek.

(497.)

Egy gazdaság ismertetése.*)

IV.

A szomszéd község határában fekvő 146 cat. hold területnek juhokkal való kihasználása céljából a következőleg nyert berendezést a juhászat.

Tekintettel azon körülményre, hogy ezen területet korábbi tulajdonosai nagyobb részben szántónak — és pedig kizárólag tengeri termelésre használták, addig is, míg az jobban begyepesedik s több táplálékot adhat — egyelőre 300 darab fehér, közönséges racka-fajta anyajuh beszerzése s ezen létszámnak a körülmények szerinti fokozatos emelése vétetett tervbe. Más jobb beszerzési forrás hiányában vásárokon lett a tenyészanyag kiválogatva, összeszedve, s itt különös gond fordított arra, hogy bár nagyjában meglehetősen egyenlő tenyész állatok állittassanak a tenyészetbe. Ugyanazon fajtabeli kosok egy főuri uradalom, régi, jóhírnevű juhászatából vásároltattak.

Tenyész-cél gyanánt a testnagyság és tejelőképesség javítása, fokozása mellett a gyapjuhozam minőség és mennyiségbeli emelése fogadtatott el, melyeknek elérésében, mint correctorok már előre is sikert helyezett ki látásba az igen szép és a nemesítés bizonyos fokán álló kosok alkalmazása.

A juhtej készítése csemege juhsajt által terveztetett s ennek megfelelően a szükséges épület és pedig juhászok, sajt kamra, és pince a legelőterület alkalmas pontján felépítetett s a szükséges felszerelési tárgyak, eszközök is beszerezettek.

Ezen sajtféleség készítése kiválóan jól sikerülvén az ma is gyakoroltatik, s a közkedveltség mellett jó kelendősséggel 80 kr. kilónkénti árban értékesítetik. Egy fejős juhra esik átlag egy fejesi évadban 6-25 kiló sajt. Gyapjuhozam 2-75 kilót tesz ki, öreg kosoknál 4 kilóra is fölmeget.

Az évi szaporulat báránkorban nem adatik el, hanem a kosbáránok kimetszetnek s 1½ éves korban, mint ürök kerülnek értékesítésre. Anyabáránok a selejteseket kivéve felneveltetnek s 1¾ éves korban részben létszám emelés és pótlás végett tenyésztésre besoroltnak, részben pedig eladatnak. A gyapju eladási ára több évek átlagában mmászánként 43.50 frtra megy föl. Ürök 9.75 frt, mustra-juhok 8.20 frt átlag-árban értékesítetnek. Meddőségi százalék 15%. Az elhullás báránynál 15%, a többi állománynál 7%. Egészségi állapot megfelelő s csak egyik tulnedves évben lépett föl a szörféreg, de az alkalmazott bő táplálás által nagyobb mérvű elhullásnak eleje vétetett.

A téli takarmányozás idejére az egész juh-állomány a birtok főtestén az egyik majoron felépített juh-akolban nyer elhelyezést.

Nagy súlyt fektetnek a tenyésztésre besorolandó anya-állatok kiválasztására. Ezen művelet minden évben, tavasszal a legelőre hajtást megelőzőleg eszközöltetik oly formán, hogy minden egyes állat külön szigorú elbírálás alá kerül s a már elvénültek — fiatalok közül pedig a csak egy irányban is nem megfelelők, mint selejtesek a fülön alkalmazott S. betűvel jelölve az ürökkel egy nyájba összevetve külön legeltetnek. A kiselejtezett, de fejős anyák a tejelő nyájban hagyatnak s őszszel külön választva eladatnak.

Igen természetesen korai volna még a kitzűött tenyész-cél eléréséről szólni. Mindazonáltal bizonyos fokú eredményről mégis lehet már beszámolni.

Vonatkozik ez főleg a bunda benőttsége, kiegyenlítetttsége és mennyileges hozamára, de a testnagyságban és tejelésben is emelkedés észlelhető.

A juh-állomány téli takarmányozása a már közölt kimutatásban foglaltatik.

*) Pálya-dolgozat az „Erdélyi Gazda“ szerkesztősége által (2. sz. alatt) hirdett pályázatra.

T a k a r m á n y o z á s i k i r o l a s

Folyó szám	Az állat megnevezése	darab száma	darab súlya	Takarmányozási időszak	Emészthető tápanyag-szükséglet darabonként			Egység-ár forintokban	Napi takarmány-adag darabonként												T a k a r m á n y s z ű k s é g l e t ö s s z e s e n			Takarmány értéke																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
					Zsir	Szénhidrát	Fehérje		szerves anyag	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-koro	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	Zab	Tengeri	Buza-korpa	Széna	Zabos búkköny	Vörös-here	Ózsi	Tavaszi	Tengeriszár	Pólya	Alom-száma	Arpa	

Jelenlegi juh-állomány a következő:

Öreg kos . . .	20 darab	—
1 éves kos . . .	10	"
Öreg anya . . .	330	"
2 éves anya . . .	100	"
1 " " . . .	124	"
1 " ürü . . .	216	"
Összesen . . .	800 darab.	

A gazdaság adott viszonyainak figyelembe vétele mellett a sertésenyésztés jövedelmező üzletágnak ígérkezett s ennél fogva a meglevő igen kedvező feltételek kiaknázására ezen állattenyésztési ágazat a következő berendezést nyerte.

A tenyésztés alapanyagául elsőrendű minőség beszerzése lévén kívánatos, már a gazdaság felszerelésének második évében egy Királyhágón túli hírneves tenyésztőből 20 darab szőke mangalica fajta fiatal koca vásároltatott 50 frt darabonkénti árral; 2 drb. kan pedig a kisjenői főhercegi uradalomtól vétett. Tenyész-cél: ezen fajta kitűnő tulajdonainak megtartásával részben tenyészállat nevelés a saját állomány növelésére, pótlására és eladásra, részben pedig hizó anyagnak eladásra nevelése. A törzs-állomány 50 drb kocára felemeltetni határozottatott. Malactartás egyszer van évente január hó elejére eső elletéssel. Esik egy kocára 5-7 malac. A malacok nevelő takarmányát árpa és tengeti képezik. Kocák téli takarmánya áll répa és főzött burgonyából, zablisztból és tengeriből alkalmas beosztással. A szaporulat $\frac{3}{4}$ vagy $1\frac{1}{4}$ éves korban értékesíttetik, a szerint, a mint a körülmények indokolják.

A rokon tenyésztésnek főleg a sertések-nél fellépő káros következményeit elkerülendő — saját nevelésű kanok sohasem alkalmaztatnak, hanem mindig idegen, kitűnőnek ismert tenyészetekből szereztetnek be és pedig minden harmadik évben. Ennek tulajdonítható, hogy a sertésvész pusztítása idejében más szomszédos tenyészetekben 50—60% volt az elhullás, itt pedig 20%-nál alig ment többre. Jelenlegi sertés-létszám:

Öreg kan . . .	5 darab
1 éves kan . . .	10 "
Öreg koca . . .	52 "
1 éves koca . . .	14 "
Összesen . . .	81 darab.

(Folytatjuk.)

A gabonahatáridőüzlet szabályozása.*)

(Válasz az e tárgyban közölt előadói jelentésre.)

I

Félve szólamllok meg, tisztelt gazdaközönség, látva a nevezetes többséget, mely már-már állást foglalt.

Mielőtt azonban az előadói jelentés érdekes szerzőjével összemérném gyenge fegyveremet, engedje meg, hogy tisztelettel hajtsam meg pengémet azon fáradságos, sok tanulmányt igénylő komoly munka előtt, melyet előadói javaslatában szolgáltatott. És most „en garde” tisztelt előadó ur! Lehetőleg megtartom a sorrendet. Abban teljesen igazat adok a tisztelt előadó urak, hogy a gabonahatáridőüzlet kérdése, bár első sorban a gazdákat érdekli is, nem kevésbé fontos az egész magyar közgazdaságra nézve is. De megragadom ezt az alkalmat — és azt hiszem, hogy ebben viszont az előadó ur ért velem egyet, — hogy óvást emeljek azon felfogás és vád ellen, melylyel különösen a sajtó egy részében mindannyiszor találkozunk, a hányszor mi gazdák a mi speciális érdekeinket védjük, a mi különleges óhajainkat, követeléseinket nyilvánosságra hozzuk, hogy t. i. egyoldalúak, szűkkeblűek vagyunk, osztályharcot szitunk stb. Szerintem a mi feladatunk, kötelességünk minden egyes kérdéssel tisztán és kizárólag a mezőgazdaság érdekeit tartani szem előtt átengedni más érdekköröknek, osztályoknak, hogy viszont ők, a maguk szempontjait igyekezzenek érvényre juttatni. Nagyon elhibázott gavalléria volna tőlünk, mindig másokra is tekintettel lenni. Épp arra való az érdekkörök, osztályok felett álló államhatalom, hogy ezen különböző aspirációkat méltányosan összeegyeztetve csakis a közjó, a közszükséglet szerint döntsön. Ennek megfelelően e kérdésnél is kizárólag csakis a mezőgazdaság érdekeit kell szem előtt tartanunk.

Abban is úgy látom megegyezünk úgy a két gazdasági egyesület átirata, mint mi magunk, hogy a gabonahatáridőüzletnek nagyon fontos feladatuk van nyersterményeink értékesítésénél és annak fenntartása kiváló szükséglet. Ezt, és a határidőüzletet előnyeit oly alaposan és világosan mutatja ki a nagyváradi átirat, hogy ennek magyarázatába nem is bocsátkozom. Az előadó is elismeri előnyeit,

* Az «audiatur et altera pars» elvénél fogva szívesen engedünk helyet ennek a közleménynek, már most előrebocsátva, hogy az erre reflektáló viszonválasznak is helyet fogunk adni. Szerk.

de hogy ezen előnyöket az ugynevezett reális t. i. szállítási és átvételi céllal kötött határidőüzletek is képesek biztosítani, tehát a fedezetlen üzletek eltörölendők, míg a váradi átirattal együtt szegény magam abban a véleményben vagyok, hogy azon feladatukat, mely szerint „megelőzi a tényleges áralakulást, kiegyenlíti, vagy jóformán megszünteti a rendes árcsökkenést aratás után,” mint azt Tisza István gróf oly helyesen kifejtette, nem teljesíthetik kellőleg a „reális” üzletek. És ebben van köztünk a lényeges különbség. Az előadó ur csak abban látja a határidőüzlet előnyeit és ezt — elismerem — nyújtja a „reális” üzlet is, hogy t. i. „akár a természetértékesítésénél, akár a szükséglet fődözésénél a pillanatnyi viszonyok több irányban létezhető nehézségeit megelőzve, a teljesítés egy a termelőnek és fogyasztónak jobban megfelelő időre halasztassék.” Csakhogy van a határidőüzletnek ennél sokkal fontosabb szerepe t. i. a gabonakereskedőnek önbiztosítása, mely a vett készleteknek határidőre, szállítási céllal nélkül való eladásában áll. Ezen szerepét a határidőüzletnek a tisztelt előadó ur teljesen figyelmen kívül hagyta. Már pedig, miután tény, hogy a reális kereskedőnek sem nem szabad, sem nem lehet a búzával spekulálni, hanem meg kell elégedjék a közvetítéssért neki járó polgári haszonnal, csakis ilyen önbiztosítás mellett mehet bele oly nagyobb készletek vásárlásába, melyeket a vétel pillanatában haszonnal vagy egyáltalán nem, vagy csak kis részben értékesíthetne, és csakis úgy érvényesülhet a határidőüzlet árkiegyenlítő hatása, csakis úgy akadályozható meg az aratás után rendszerint beálló tetemes és sürgős kínálat folytán szükségképpen előálló árdepressió, ha a kereskedő a pillanatnyira értékesíthető mennyiségnél tetemesen többet vásárolhat. Nagyon helyesen jegyzi meg a váradi átirat, hogy „mentől előnyösebben és olcsóbban manipulálhat a kereskedő, annál jobb árat fizethet a gazdának, mert a kereskedő minden kockázatát és költségét végeredményben a gazdának kell viselnie.” Hogy már most nem csak fizethet, de tényleg fizet is jobb árakat, az függ a verseny nagyságától, a gabonakereskedelem és ipar erősségétől és „last not least” decentralisációjától.

De van még egy oldala az éremnek. Két esetben használhatja a termelő a tőzsdét a nélkül, hogy spekuláció vagy meggazdagodási vágy vezetné. Először a mikor későbbi határidőre oly árakat lát, melyek neki elfogadha-

TÁRCA.

Középeurópai sörkísérleti és sörmesteri iskolákról.

Irta: Cséser Lajos.

II.

3. A Rajnamenti Wormsban is sörfőzdei akadémia van, melyre szintén csak bizonyos számú gyakorlati év után lehet beiratkozni. Itt a főszűl a kísérletezésre fektetik. Az 1899. évben 29 tanulója volt, összesen 3386 tanuló végzett, köztük osztrákok, oroszok, svédok, svájciak s amerikaiak. Évente itt is 2 négy hónapos tanfolyam tartatik. A 15 tantárgyból (melyek ugyanazok, mint az előbbi iskolánál voltak) hetenként 36 órát tartanak. A tandíj 260 márka, a mely 2 részletben fizethető. A tanfolyam végén vizsga tételik, melyben a jól végzettek s hosszabb gyakorlattal bírók sörfőző-diplomát kapnak, a fiatalabbak csak iskolai bizonyítványt.

4. A bajor Weihenstephanban — a hova régebben sok magyar fiatal gazda is eljárt — van a híres gazdasági- és sörfőző akadémia, melyet a bajor állam tart fenn. Célja, hogy magasabb képzettségű fiatal gazdáknak gazdasági s sörfőzdei elméleteket nyújtson. A gazdasági felszerelésen kívül el van látva nagy sörgyárral, jéggyárral, élesztőkészítéssel, kísérleti komló- s árpakerttel, sörfőzdei ki-

sérleti- és vegykísérleti állomással. Felvételi kellékek: 17 éves kor, egy évi gyakorlat s a középiskolai végzettség; vannak rendes tanulók, hallgatók s vendégek. A tanítás az egész éven át folyik. A sörfőzdei tanfolyam 2 al-mester; tantárgyak: természettan, géptan, vegytan, növénytan és erjedéstan, komlótermelés, a sörfőzés általános technológiája, üzemtan, kereskedelem és könyvvizetés, adóisme, rajz, vegytani gyakorlat, mikroszkopi gyakorlat, sörgyári géptan, árpaisme, élesztőkészítés, építészeti s erjedéstan gyakorlat.

Az iskola fegyelmé erős, a tanrend s vizsga kötelező; félévkenként: bajorok 250 Mk. tandíjat fizetnek, külföldiek 350 márkát. Az 1898/99. tanévben összesen 130 tanulója volt az iskolának, kik közül tisztán a sörfőzdei ismereteket 63 tanulta. Az összes hallgató-ságból 105 volt német, 3 magyar, 8 osztrák, 2 luxenburgi, 2 svéd, 1 svájci, 1 angol, 1 olasz, 4 orosz, 1 görög, 1 bolgár, 1 brazilai.

A sörfőzdei tanfolyamon téli félévben 15 tantárgyból 35 órát adnak, nyáron pedig 18 tantárgyból 42 órát. A tantárgyak, mint a többi iskoláknál, különlegesen: komlótermelés, igásállat-isme, árpaisme, kereskedelem. — Fel van szerelve az intézet vegyi, gazd. vegytani, tejgazdasági, mikroszkopi, magvizsgáló gépészettani műhelylyel, kísérleti komlóskerttel, növénykórtani állomások. A sörfőzdeben a tanulók gyakorlata nem folytonos!

5. A bécsi sörfőző akadémia 1895. év óta áll fenn s az osztrák sörfőzők egylete által állítottatott fel. A tanítás ideje két év, felvételi kellék a középiskola végzése vagy felvételi vizsga; a tandíj az első évben 500 korona, a 2-ik évben 1000 korona. Egyéb költségek nincsenek!

A két év végén kiállott vizsga után a „végbizonyítvány” adatik. Három évi folytonos gyakorlat után a végzettek diplomát kérhetnek! Az első félévben 7 alapvető tantárgyból 18 óra tartatik s 16 laboratóriumi óra, a nyári félévben 7 tantárgyból 17 óra s 18 laboratóriumi óra; a II-ik évben összesen 14 tantárgyból 377 óra s 1080 műhelybeli óra tartatik. A tanfolyamon tanít 23 tanár s 3 műhelymester. Az 1899-ik évben 37 tanuló végzett, 1898/99-ben volt 9 rendes s 2 rendkívüli hallgató, ezek kora átlagban 20 év volt. Tanulmányi kirándulásokat gyakran tettek: az összes osztrák s budapesti sörfőzdebe. A tanulók legtöbbször osztrák, de volt 3 magyar is, oroszok, lengyelek. Három 300 irtos ösztöndíjat is adományozott az iskola.

6. Az osztrák mödlingi gazdasági intézet keretébe is be van állítva egy külön sörfőző iskola. Célja: hogy fiatal tanulóknak a sörfőzdei elméletből s gyakorlatból előképzettséget nyújtson. A tanfolyam 2 féléves tartamú; a felvételi kellék: elemi iskola, félévi sörfőzdei gyakorlat. A tandíj 150 korona. Az eddigi

IRODALMI SZEMLE.

Könyvszemle.

Allategészségügyi évkönyv 1899-ről.

A földmiveltésügyi m. kir. miniszterium kiadásában most jelent meg a *Dr. Hutyra Ferencz* főiskolai rektor által szerkesztett »Allategészségügyi Évkönyv« tizenharmadik évfolyama, illetőleg tizenkettedik kötete.

A 240 lapra terjedő műben a múlt évben felmerült allategészségügyi esetek részletesen felsorolva és fejezetenként értékes magyarázatokkal bevezetve. Beosztása és terjedelme az előbbi évekről kiadott ilyen művekével azonos, csak az állatorvosi főiskolákra vonatkozó adatok maradtak belőle ki.

A bevezetésben foglalt általános áttekintés adatai szerint a hivatalból jelentendő fertőző állati betegségek közül az év folyamán a keleti marhavész és a tenyész bénaság egy esetben sem fordult elő az országterületén.

A többi betegségek, kivéve a sertésorbáncot és a sertésvész, általában kisebb elterjedésben kerültek észlelés alá, minthogy pedig a sertésvész lefolyása is enyhébb volt, az allategészségügyi viszonyok egészben kedvezőbbek voltak, mint a megelőző évben.

A hivatalos bejelentések szerint fertőző betegségekben megbetegedett:

Ló	3,077
Szarvasmarha	22,964
Juh	9,142
Sertés	347,773

Összesen . 382,956 darab állat.

A megbetegedett állatok közül elhullott, illetőleg leöletett:

Ló	1,262
Szarvasmarha	3,100
Juh	1,202
Sertés	216,029

Összesen . 221,593 darab állat.

Különösen kedvezően alakultak a viszonyok a takonykór a száj- és körömfájás és a ragadós tüdőlob tekintetében.

A takonykór ugyanis ezuttal 861 esetben állapított meg, szemben a megelőző 1898-ik év 1,683 esetével és a betegség különösen a Tisza-Maros szögén, mely azelőtt erősen volt fertőzve, mutatott jelentékeny gyérülést.

A ragadós száj- és körömfájás 1888, óta nem fordult elő oly gyér elterjedésben, mint ezuttal. Az év folyamán egészben 21,830 állaton állapított meg, szemben az előző év 33,649 esetével. Ezt az aránylag kedvező helyzetet azonban

ellensúlyozza az a körülmény, hogy a betegség az erdélyi részeken rosszindulatú lefolyást mutatott, melynek következtében 749 szarvasmarha elhullott.

Ezek a jelentékeny elhullások, kapcsolatban a lépénének is gyakoribb előfordulásával, a szarvasmarhák között 821 darabmal több veszteséget okoztak, mint a megelőző évben volt.

A ragadós tüdőlob az 1893. óta folytatott erélyes irtás következtében annyira gyérült, hogy az év folyamán már csak 10 állaton állapított meg, szemben az előző évi 63-mal. A betegség gyanuja miatt 95, a fertőzés gyanuja miatt 577, összesen tehát 682 marha sajáttatott ki, szemben a megelőző évi 2696 állattal, s míg 1898-ban az államkincstár 217,209 korona 76 fillért fizetett az állattulajdonosoknak kártalanítás címén, addig 1899-ben erre a célra csak 54,467 korona 56 fill. volt a kiadás.

A sertésorbánc a lefolyt évben jóval nagyobb veszteségeket okozott, mint megelőzőleg. Így a lefolyt évben 19,213 malac betegedett meg és ebből 10,224 elhullott, szemben az 1898. évi 7,624 megbetegedéssel és 5,779 elhullással.

A sertésvész és a sertéskolera hasonló erős elterjedésben uralkodott, de valamivel enyhébb lefolyást mutatott, mint 1898-ban. Ezuttal ugyanis megbetegedett 327,716 sertés, tehát 9,686-tal több, mint 98-ban, míg az elhullás 7,038-cal kevesebb, azaz 205,668 darab volt.

Az állati járványok okozta veszteségek pénzürtékéről csak távolról megközelítő tájékozást nyújtanak az elhullott állatok értékére vonatkozó számítások, melyek szerint a fertőző betegségekben elhullott, vagy ilyenek miatt leölt állatok értéke 7,485,840 korona volt, szemben a megelőző évi 7,720,250 koronával, de a tényleges károsodások a forgalmi korlátozások, az állatok felnövelése közben beálló zavarok stb. miatt a valóságban jóval nagyobbak.

A nem fertőző betegségek okozta veszteségek is tetemesek voltak. Így elhullott:

Ló	9,311
Szarvasmarha	10,089
Juh	28,790
Sertés	14,244

Összesen 62,434 állat, melyeknek pézürtéke összesen 11,700,276 koronára megy, így aztán a ragadós betegségek révén szenvedett károkat is ide számítva, a lefolyt év alatt 19,186,116 korona veszteségünk volt, mely talán eléggé indokolja a járványok elleni védekezést és az allategészségügyi rendszert szabályozásának szükségességét.

A közvágóhidak száma csak hárommal emel-

tóknak látszanak (rendesen az új termésnél) és mely árat biztosítani akarja magának, elad tehát bizonyos mennyiséget, amde a kijelölt időben ő esetleg jobban érrékesítheti terményét vagy a minőség folytán, vagy mivel terménye nem gravital Budapest felé más uton, mint tőzsdei szállítással, eladja tehát terményét és ugyanakkor realizál a tőzsdén, ha feljebb ment az ára, igaz, hogy fizeti a különbözetet a tőzsdén, de annál jobban adja el az effektív terményt, ha lejjebb nem s aránylag még mindig jobban értékesítheti otthon és zsebre vágja a különbözetet is. Vagy hány szor halljuk, hogy aratás után azt mondja a gazda, hogy nem adná el termését a világ sűrű kincseért sem, ha a felgyülesztett fizetések, adók, terhek stb. nem szorítják, mert szent meggyőződése, hogy az árak fel fognak menni. Eladja tehát búzáját, de ugyanabban a pillanatban későbbi terminusra visszavásárolja (persze csak annyit) a tőzsdén. Ha már most tényleg emelkednek az árak, annyit nyer, mintha a buza magtárában lett volna plus pénzkamat, magtárkezelés, apadás stb. Ha pedig szent meggyőződése tévedes lett volna, szintén csak annyit veszít, mintha a búzáját el nem adta volna, minus pénzkamat stb.

Ez egy sem tőzsdejáték, dacára, hogy nem tényleges átadás és átvételről van szó, nem a termelőnek a tőzsdét minden kockázat nélkül való kihasználása, mintegy visszbiztosítás.

Szerintem kétségtelenül így áll a dolog elméletben, hogy a gyakorlatban, mint minden gyarló emberi intézménynél, mutatkoznak beteges kinövészek, túlzások, ki tagadná? Ki ne fájlalna, hogy a tőzsdére nem való avatatlank és hivatlanok, kik sem nem termelők, sem nem kereskedők, sem nem fogyasztók, gyakran kivetkőztetik az egész intézményt a maga valójából?

Ki ne látna be, hogy az áraknak kiméletlen, eszközöket nem válogató, erőszakos megváltoztatása, történéjk az bármely irányban fel vagy lefele, az áraknak nem a tényleges készletek- és szükségleteknek megfelelő nagyobb mérvű hullámozása közgazdasági veszedelem? Mindenki örömmel üdvözlőné a módot, mely ezen bajokat orvosolhatná anélkül, hogy a határidőzletet lényegéből kivetkőztetné.

És ha ismét a váradi átírat szerint nem akarjuk a visszaélés miatt magát az intézményt, a vadhajtás miatt a bőven termő gyümölcsfát kiirtani: suaviter in modo.

Dr. Kürti Dezső.

intézeteknél a tanulók künnlakók, itt 48 fiu részére konviktus építetett. A téli félévben 8 tantárgyból tanítanak 19 órán át, a nyári félévben 9 tantárgyból 26 órán át. A laboratóriumokban hetenként 5 órát időznek, a sörfőzdében minden 14 napban egyszer. A kirándulások rendszeresek! A tanfolyam végén kiállított vizsga után „bizonyítványt“ nyernek. Az 1898/99-ik évben összesen 37 tanuló volt, ezek közt magyar 1, németbirodalmi 3 s román 1. Az átlagos előgyakorlat 3 év volt, az átlagkor 20 év, de volt 27 éves öt, 30 éves kettő s egy 32 éves.

*

Mint az eddigi rövid vázlatokból tehát látjuk: „a hány ház, annyi szokás“! Mások a felvételi kellékek, a műveltségi fokok, az eltöltött gyakorlat, a tananyag, a tanórák, félévek száma, — a tandíj egyenlően mindenütt magas! — sokfélék a berendezések, a kísérleti terek, a tartásimódszerek: valamint hogy mindenütt a helyi viszonyok voltak irányadók a tanfolyamok szervezésénél. Mindenütt azonban oly óriási a tananyag, hogy ahhoz csak olyan előképzettséggel lehet hozzáfogni: mint a milyennel a Lajtától a Rajnáig találkozunk!

Ila a fentiek ismerete után azon gondolkozunk, hogy miként állítsassék fel egy magyar sörfőzési tanfolyam, úgy szerény véleményem szerint a következők a főpontok:

Az iskola célja az lenne a cikkem ele-

jén mondtok után: hogy hazai kisebb sörgyárosokat magasabb elméleti tudásban részesítsen s másodsor hogy hazai sörgyárak részére mestereket neveljen. Az iskolát vagy a hazai sörfőzők összesége állítaná s tartaná fen, vagy pedig (s ez már a régi nóta vége!) az állam. A tanfolyamot csak ott lehetne felállítani, a hol modern sörgyár, valamelyes gazdasági iskola, tehát tanerők is vannak; oly helyen, a hol a tanulók olcsón és kényelmesen lakhatnak s a hol a társadalmi érintkezésben is lehet részük. Legjobb helye Kőbányán lenne, de ott nincsenek laboratóriumok, sem iskolahelyiségek s elegendő elméleti tanár; Magyar-Óváron van gazdasági akadémia, van sörgyár is, de igen az ország szélén fekszik; Kassán van gazdasági intézet, vannak modern sörgyárak, ugyanigy Keszthelyen. Még legközelebb fekszik a sörgyár (bár kisszerű) a kolozsvári gazdasági tanintézetnél, vagyis közvetlen átellenben. Iskolaszervezésre alkalmas helyek, iskoláink, tanerőink stb. tehát vannak!

A tanfolyam szervezete: vagy legyen egy éves s akkor a tanuló az iskolában szerzi meg mindennapos sörgyári munkák közt a gyakorlatot, vagy pedig 5-6 hónapos, a midőn főfelvételi kellék legalább is egyévi folytonos gyakorlat kívántatnék meg, a melyet a beiratkozó valamely sörgyárban munkálkodva eltöltött. Ilyenkor azonban mégis meg kellene

kívánni valamelyes felvételi vizsgát. — A tanítás csoportonként történék, vagyis egy nap az egyik csoport elméleti előadásokat hallgatna, másik csoport ugyanakkor a sörgyárban, a vegyműhelyben, vagy növényteni műhelyben lenne elfoglalva. A tanítás folyamán minden két hétben kötelező colloquiumok tartatnának a tanfolyam végén, azok pedig, a kik „végbizonyítványt“ óhajtanak: gyakorlati és elméleti vizsgálatot állának ki.

A tanfolyam ingyenes — tehát tandíj nem — lenne, de a kik végbizonyítványt uyernek, azok egy bizonyos összegű (100 kor.) díjat fizetnének, a kik pedig csak látogatási bizonyítványt kérnek, azok a végbizonyítvány díjának kétszeresét fizetnék.

Hogy aztán ilyen szakiskolának egy kísérleti termelési kert s abban különösen a komlóskert lényeges kolléke, az alig bizonyítandó, de kiegészítő részei lennének még az erjedéstani műhely, sörgyártási muzeum, gőzgépezési tanfolyam stb.

Legfőbb kelléke azonban az iskola összesége részéről a kitartó szorgalom, a sörgyártulajdonosok részéről pedig egy jó adag sovinizmus, hogy az iskolából kikerült kitanult sörmesterek hazai sörgyárakban csakhamar alkalmazást is találjanak.

Nos, akkor talán szép jövő derül a magyar komlótermelőkre is!

kedett, t. i. 2124-ről 2127-re. A közfogyasztásra levágott állatok között a sertések száma tetemesen, 19,5%-kal emelkedett, míg a leölt szarvasmarhák és borjúk száma csökkent és pedig az előbbieké 5,7%-kal, az utóbbiaké 31,6% kal, a mi nyilván az élénkebb szarvasmarhaktivitellel és a sertések kivitelének akadályai által áll összefüggésben.

Az állatforgalom általában élénkebb volt, mint a megelőző évben, a mire egyfelől a ragadós tüdőlob- és a száj- és körömfájás kedvező állása, másfelől az Ausztriával történt megállapodások voltak előnyös befolyással.

A külföldi állatforgalom, kivéve a juhokat, melyeknek kivitele csökkent, általában jelentékenyen emelkedett. Így tetemesen emelkedett (14,3%-kal) a vágómarha és a használati lovak kivitele (15,1%-kal), de még sokkal inkább (69,1%-kal) a sertések kivitele Ausztriába.

A belföldi forgalom élénkségére vet világot a kiadott 129,028 darab új marhalevél. A vásártartó községek száma 12-vel emelkedett, országos vásár pedig 5,327 tartatott

A kőbányai és győri sertéshizlaldák forgalma csökkent. Kőbányára a felhajtás 760 darabbal, Győrbe 11,172 darabbal volt kevesebb.

A védőoltásokat lépfene, sertésorbán és sercegő-üszök ellen a gazdaközönség a lefolyt évben is kiterjedten vette igénybe, mely körül az eredmények kielégítőek voltak.

Már ebből a rövid ismertetésből is kitűnik, hogy mennyi tanulságos és értékes adat van az »Állategészségügyi Évkönyv«-ben össze halmozva, mely hovatovább nélkülözhetetlen forrás munkává válik, úgy a szakemberek, mint a gazdaközönség részére, minélfogva úgy szerkesztője dr. Huttyra Ferenc, mint a kiadás terheit viselő földmívelésügyi m. kir. minisztérium nagy szolgálatot teljesít nekünk és közgazdaságunk ügyének ezen közhasznú mű közrebocsátása által.

„Molnár Lapja.“ Ez a szaklap, hét évi fennállása után újévkor hetilappá alakul át a régi előfizetési ár megtartásával (ára egy évre 8 korona). — Praktikus rovataiban bőven értesül az öt érdeklő dolgokról: technikai haladásról, üzemviszonyokról, kereskedelmi és közgazdasági hírekről a belföld és külföld érdeklő eseményeiről a molnár, alkalmazott, gabona- és lisztkereskedő és sütő. A kiadóhivatal (Budapest, József-körút 33.) szívesen küld mutatvány-példányt annak, a ki egy levelező-lapon hozzáfordul.

Külföldi lapokból.

Ipari hulladékok, derékek és táplisztek.

1. A rozsderece sok tekintetben fölötte áll a buzadercének. Fő előnye, hogy könnyebben emészthető. Összetétele: Viz 12,4%; nyers protein 14,7%; nyers zsír 3,2%; nitrogént nem tartalmazó kivonat-anyagok 58,7%; nyers rost 6,2%; hamu 4,8%. Tehát a buzadercéhez nagyon hasonló összetételű. Disznóknak legjobb megfőve adagolni. A többi állatoknak szárítva vagdalékkal nyújtják. Fejőstehének és lónak egyaránt megfelelő. Igás lónál szecskával keverve, sós vízzel megnedvesítve igen jó eledelnek bizonyult. Természetesen a zabot nem szabad rozsderecével helyettesíteni s általában az összes tápanyagszükségletnek $\frac{1}{3}$ ánál többet nem szabad rozsderecével helyettesíteni. A második $\frac{1}{3}$ rész szemes takarmány, a harmadik $\frac{1}{3}$ rész nyers takarmány legyen. Ha sok rozsderecét etetünk fel a lovakkal, kitarításuk s ellenálló képességük nagyon csökken.

2. Árpa és az árpahulladékok jószág tekintetében a zab után következő jó ló-táplálékok. Jóllehet több nyersrostot tartalmaz az árpátápliszttal, mint a buza- vagy rozsderece, de mint hizlaló takarmány kitűnő. Az árpa-kása hulladékaik igen jók a fejős teheneknek takarmányul. Azt állítják, hogy Svájc bizonyos részein, mióta az árpa-tápliszttel más koncentrált tápszerrel helyettesítik a sajtok gyöngébb minőségűek. — Összetétele viz 12,0%; nyers protein 14,8%; nyers zsír 4,1%; nitrogént nem tartalmazó kivonat anyagok 45,6%; nyers rost 19,4%; hamu 4,1%. Az állatok igen könnyen emészti.

3. Köleskása (sárga kása) és kölesliszt minden fajtájú gazdasági állatnál igen jól bevált, mint erősítő tápszer. Legelőszerebb szecskával nyújtani. — Összetétele viz 8,83%; nyers protein 16,06%; nyers zsír 11,48%; nitrogént nem tartalmazó kivonat anyagok 42,12%; nyers rost 11,07%; hamu 8,44. A kölesliszt főleg a szarvasmarhahizlálásnál mutatkozott igen becses tápszernek. Kellemes ízeért az állatok szívesen eszik. Emészthetősége jól lehet valamivel kisebb, mint a rozslisztté, de a könnyen emészthető és tápláló takarmányok közé tartozik.

4. A rizshulladékok. A rizshántoló gyárakban többféle rizshulladékot készítenek. A rizsmag legbelső finom burka (silberhaus), rizszem töredékekkel, stb. elegy, örölve, mint rizstápliszttal jön forgalomba. Átlagos összetétele a durva és finomabb fajtának: viz 10,5; nyers protein 12,0; nyers zsír 12,0; nitrogénmentes kivonatos anyagok 45,6%; nyers rost 10,0; hamu 9,9%. Emészthetősége a rozsderecével vetekedik. Az állatok nagyon szeretik s mint hizlaló tápszer is kitűnő. Disznóknál különösen bevált. 100 kgr. élősulyra 2 kgr. számítva. Mellette borsót is kell adagolni, hogy a szalonna kemény legyen, mert a rizszel hizlalt disznó szalonnája lágyabb, a zsírja alacsonyabb hőfoknál olvad. Fejős teheneknél szintén igen jó, 3 kgr. számítva fejenként és naponként. A rizsderece sokkal csekélyebb értékű tápszer, mint a rizstápliszttal.

5. Száritott diffúzió-maradékok. A cukorgyártásnál visszamaradó diffúzió maradékok nagy víztartalmuk miatt csak száritott állapotban küldhetők szét. De ilyen alakban aztán nagyon becses tápszernek. Könnyen emészthetők s az állat nincs annak a veszélynek kitéve, mint pl. a friss vagdaléknál, hogy kelletlenül több vizet is veszen fel az ételével. — Maercker szerint egy juhnak 1—1 $\frac{1}{4}$ liter vizre van szüksége. 5 kgr. friss vagdalékkal azonban 3 $\frac{1}{4}$ —3 $\frac{1}{2}$ liter vízzel többet veszen fel, a mi az állatnak nagy terü, mert a vért ok nélkül higitja, nagyobb mértékű szív munkát igényel s nagyobb e mellett a proteint fogyasztás. Az összhangzó tapasztalatok szerint a száritott diffúzió vagdalék a legjobb tápszernek közé tartozik. Adagolása fejős tehenek 3—5 kgr., hizóknak 5—7 kgr., igás ökörnek 4—6 kgr., juhnak $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$. — Nagy előnye ezen tápszernek, hogy az állatok képesek nagyobb mennyiséget megenni úgy szórva, mint nedves alakban, minden káros utóhatás nélkül. Mivel a száritott diffúzió-vagdalék megnedvesítve igen gyorsan felduzzad, rendszeren száritott állapotban szokás feletetni. Épen ezen tulajdonsága miatt ügyelni kell eleinte, míg az állatok hozzá szoknak, hogy nagyon gyorsan ne egyenek. (Der Deutsch. Landw.)

EGYELETI ÉLET.

Igazgatóválasztmányi ülés.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ november hónapi rendes választmányi ülését — a tagok élénk érdeklődése mellett — 28-án, szerdán d. u. 3 órakor tartotta meg.

Elnök: Cs. Szabó József egyl. elnök.
Előadott és jegyzett: Tokaji László egyl. titkár.

Felen voltak: Br. Bánffy Ernő és Br. Jósika Gábor alelnökök, Gyárfás Benedek, Dr. Kürti Dezső, Ritter Gusztáv, Nagy Dezső, Lécsai Ferenc, Páter Béla, Tulogy Samu, Gr. Teleki Ferenc, Matskási Pál, Miksa Imre, Ifj. Br. Zeyk József, Br. Mannsberg Sándor, Dr. Szentkirályi Ákos, Molnár Sándor, Gr. Béli Ákos, G. Mikes Ármin, Szabó Sámuel, Jakab László és Bocsány László — vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Gyárfás Benedek, Tulogy Samu és Nagy Dezső vál. tagokat.

Mult, október 22-i ülés hitelesített jegyzőkönyve felolvasatván, egyleti titkár

jelentést tesz a hozott határozatok végrehajtásáról. Tudomásul vétetik.

Az egylet október havi pénztári forgalmáról szóló jelentés felolvasatván:

23002 kor. 26 fill. áthozat és bevétellel.

5206 „ 79 „ kiadás és

17795 kor. 47 fill. maradvánnyal — tudomásul vétetett.

Egyleti titkár előadja, hogy Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter okt. 19-én kelt 68130. sz. leiratával az egylet részére 3000 korona államsegélyt engedélyezett Kolozsvármegye területén megtartandó mezőgazdasági háziipari tanfolyamok szervezésére. Az elnökség ezen leirat értelmében részletes tervezetet dolgozott ki s azt még november 2-án a miniszterhez fel is terjesztette. A tervezet szerint: Szász-Lóna, Mákó, Bács és Alsó-Szováth (egyik helyett esetleg: Bánffy-Hunyad) községek vannak kiszemelve a tanfolyamok színhelyeiül.

A tanfolyamok tárgyai — a helyi viszonyokhoz képest a következő iparágakból választatnak: Kosárfonás és annak különféle nemei, fafaragás, szalma- és gyékényipar, seprű- és kefekötés stb.

A négy tanfolyam egyenként 600 korona költséggel 2400 koronát venne igénybe, míg a rendezési, ellenőrzési és vegyes kiadások együttesen 600 koronára irányoztattak elő.

Igazgatóválasztmány az előadott tervezetet teljes szövegében elfogadván, a szervezés és vezetés további munkáival is elnökséget bizza meg.

Olvastatik az őrlési forgalmi kedvezmény ügyében kiküldött bizottság jelentése, mely szerint: Benkő Mihály ig. választmányi tagnak az igazgatóválasztmány ez évi május 30-iki ülésén tett azon indítványa tárgyában, hogy a fővárosi malmoknak az őrlési forgalom visszaállítását célzó akciójával szemben az E. G. E. a kormányhoz való fölirattal fejezze ki az eltörlés fönntartásának szükségességét, a bizottság azt javasolja, hogy az igazgatóválasztmány mondja ki, hogy:

„Hangsúlyozásával annak, hogy az őrlési forgalmi kedvezmény eltörlése a mezőgazdaság és a gabonatermelők érdekében történt, az igazgatóválasztmány nem tartja most szükségesnek ezen már korábban is elfoglalt álláspontjának fölírás által újabb is kifejezést adni, mert:

1. Semmi olyan újabb döntő mozzanatot nem lát, ami ennek az eltörlött intézkedésnek visszaállítását vonhatná maga után.

2. A pénzügyi bizottság ez évi október 19-iki ülésén Széll Kálmán miniszterelnök határozottan kijelentette, hogy a kormány nem is gondol az őrlési forgalom visszaállítására, az október 23-iki ülésén pedig Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy ezideig nem látható az eltörlésnek semmiféle kedvezőtlen hatása s így a visszaállítás sem vált szükségessé.

3. Mert az őrlési forgalom ez évi július 1-én történt megszüntetése óta még csak 5 hónap telt el s így az eltörlés utáni gabona és lisztkereskedelem mikénti alakulásának még csak egyes fázisait ösmerhetjük, holott annak helyes megítélésére legalább egy teljes és normális év forgalmi adatainak ösmerete szükséges.“

Igazgatóválasztmány a bizottság jelentését vita nélkül és eredeti szövegében elfogadja.

Előadatik a gabonahatáridőüzlet szabályozása tárgyában kiküldött bizottság jelentése. A kiküldött bizottság a biharvármegyei gazdasági egyesületnek a gabonahatáridőüzlet szabályozása tárgyában a képviselőházhoz beadott és az E. G. E.-hez hozzájárulás végett megküldött emlékiratát, valamint a nyitvármegyei gazd. egyesületnek ebben a tárgyban megküldött átiratát tárgyalván, a következő véleményét nyilvánítja:

A gabonahatáridőüzlet mostani formájában, vagyis úgy, hogy a határidőre eladott

Mestitz Mihály és Fiai

Kolozsvár, Maros-Vásárhely,
Unio-utca 3. és 5. Széchenyi-tér 41.

Elvállalnak tulhalmozott készletük miatt igen szép és teljesen kiszáradt

amerikai tölgyfaparketteket,

ugyszintén azoknak jótállás mellett való lerakását. Továbbá bármilyen üzemeltetési munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett. (473.)

Szilágyi Eleonora

Likör, Puncs-szesz és Rum-gyára
KOLOZSVÁRT,

Kossuth Lajos-utca (Belmagyar) 32. sz.
Alapított 1832. — Telefon sz. 239.

Legfinomabb saját gyártmányu és importált Rumok, világhírű Puncs-szesz és a legfinomabb likörök kaphatók a gyár üzlet-helyiségében, valamint minden helybeli és vidéki elsőrangú fűszer és csemege kereskedésben gyári áron. (474.)

Hazai márvány-iparvállalat.

A t. butorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybeli márványipar vállalatunkat. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, de különösen butorokhoz szükséges márványlapokat, magyar, francia, belga, olasz és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. — Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat. Földy Antal utóda Kolozsvárt, Ferencz József-ut 58. szám. (475.)

Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány!

és vett buza tulnyomó nagy részben nem vétetik és nem adatik át, hanem csak az árkülönbözöt kifizetésével bonyolítottatik le: nem felel meg céljának. Nem a termelés és fogyasztás, a tényleg termett és eladásra kínált buza és tényleges kereslet által, hanem csupán a tőzsdei spekuláció által, határozatnak meg az árak. Nem az árak kiegyenlítése, az árhullámzások enyhítése a fiktív üzletek célja és eredménye, hanem árkülönbözöttek előidézése. Egy legfontosabb mezőgazdasági termékünknek ilyen módon, a való állapotok mellőzésével való áralkulása nem lehetne hasznos a mezőgazdaságnak még akkor sem, ha az áremelő tendencia, a hausse spekuláció arányban állna az árcsökkenő irányzattal, a baisse-játékkal: mert a természetes és a nemzetgazdaságtani törvényektől függetlenül, szubjektív számítások alapján állapítja meg az árakat. És mikor azt látjuk, hogy ez az árképződés kevés kivételtől eltekintve évek hosszú során át a mezőgazdasági termények áraira csökkentően hatott, akkor nyilvánvaló az, hogy a fiktív, vagy u. n. fedezetlen határidőüzlet a mezőgazdaságnak kárára van.

Ezek alapján a bizottság azt javasolja, hogy az ig. választmány adjon kifejezést azon kívánságának, hogy:

1. Az áru közbenjötté nélkül lebonyolított, ugynevezett fedezetlen határidőüzlet, vagy különbözöttei játék lehetetlenné téssek egy olyan jogi forma által, mely nemcsak a fedezetlen határidőügylet kötését tiltja meg, hanem az abból származó követeléseket is semmisnek mondja ki.

Addig is, míg a gabonahatáridőüzlet ezen gyökerében orvosló reform behozatik, az igazgatóválasztmány a biharvármegyei memorandum következő két javaslatát elfogadja:

2. a) A határidőüzletben magyar buza usance-typus állapíttassék meg és jegyeztessek.

b) Ha a határidőüzletben az átadó a szokványnál nagyobb minőség-súlyu gabonát ad át, ezért megfelelő bonifikáció állapíttassék meg.

Szükségesnek véli az igazgatóválasztmány ezeken kívül a kereskedelemügyi minis-ter azon rendeleti intézkedését, hogy:

c) Nemsak a 25,641 sz. rendelettel kijelölt 542 postahivatalon, hanem minden postahivatalban kifüggesztendő a tőzsdei árjegyzésekről szóló távirat s hogy a postahivatalok a hozzájuk tartozó községekkel is a postakiszolgáltatás idejében hivatalosan közöljék az érkezett hivatalos táviratok tartalmát.

Ülés a bizottság jelentését és javaslatát — elnök, Miksa Imre és Kürti Dezső hozzá-szólása után — eredeti szövegében elfogad-ván, annak jegyzőkönyvre vételét elhatározza s elnökséget a hozott határozatok végrehajtá-sával megbizza.

Egyleti titkár előadja az egyleti kert-telek jövő értékesítése ügyében kiküldött bizottság határozati javaslatát, mely szerint:

„Mondja ki az igazgató-választmány, hogy az egylet tulajdonát képező szénatér-patentcai ingatlan — a jelenlegi kertészház táján ki-szakítandó egy kat. holdnyi terület kivételé-vel — beépítési célokra, 1901. október 1-től kezdődőleg, eladható teszi, addig is azonban,

amíg értékének megfelelő árban, esetleg csak pár év múlva, eladható volna, rövid felmondás kikötése mellett haszonbérbe adja.

Igazgató-választmány a bizottság javaslatát elfogadván, a határozat végrehajtásával elnökséget bizza meg.

Egyleti titkár előadja a tejelési ver-seny tervezet ügyében kiküldött nagyobb bizottság munkálatainak eredményét, mely szerint a verseny szabályai a következőkben volnának megállapítandók:

1. Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1000 kor-díjat tűz ki tisztavérű magyar-erdélyi szürke fajta fejős tehének tejelési versenyére.

Ha három versenyzőnél több jelentkezik, ez esetben a díj felosztását az egylet igazgatóválasztmánya fenn tartja magának.

2. A versenyen részt vehet az erdélyi rész bármely tenyésztő gazdája, aki egy vagy több csoportban 6-6 saját tenyésztésű, vagy olyan vásárolt tehenet jelent be, a mely leg-alább egy esztendő óta birtokában van.

3. A verseny csak abban az esetben tar-tatik meg, ha legalább három versenyző is tálló jelentkezik.

4. A versenyre bejelentett teheneket az Erdélyi Gazdasági Egylet megszemlélteti és esetleg lebélyegezteti, ha a versenyre elfogadja.

5. Egy tenyésztő csak olyan tehenekkel versenyezhet, melyek egy év leforgása alatt leborjaznak. Az egy bejelentő által bejelentett tehenek egy istállóban tartandók.

6. A verseny kezdődik 1901. év március hó 1. napján és tart 2 évig.

7. Az egyes versenyző csoportokban ak-kor kezdődik a verseny, mikor legalább egy-harmada a teheneknek leborjazott. — A próbafejések 2 hetenként tartatnak az Erd. Gazd. Egylet kiküldötté jelenlétében. Az egyes próbafejések napjait a tulajdonos és az egylet kiküldötté közösen állapítják meg.

8. A borju által kiszopátott tejmenyiség nem vétetik tekintetbe.

9. A próbafejések alkalmával a reggeli, esteli és esetleg a déli fejés eredménye ösz-szesen vétetik számításba; a bejelentő tartoz-ik az Erdélyi Gazdasági Egylet megbizottja által a reggeli és esteli tejből külön-külön (valamennyi a próbafejésben résztvett tehen összeöntött tejből) vett mintát saját költségén az Erdélyi Gazdasági Egylet által kijelölt ki-sérleti állomásnak beküldeni. A próbafejések eredményéről felvett jegyzőkönyvet a beje-lentő, vagy megbizottja aláírni tartozik, eset-leges megjegyzéseit a jegyzőkönyvbe felvétel-heti s ezeket illetően előterjesztését az erdélyi gazdasági egyletnek 3 nap leforgása alatt beküldi.

10. A próbafejések alkalmával összesen fejt tejmenyiség összeadatván, elosztatik a próbafejések számával, az így kapott összeg pedig elosztatik a bejelentett tehenek szá-mával s a versenydíjat az a tenyésztő kapja, a kinek bejelentett tehenei a legnagyobb átlag-tejmenyiséget adták.

11. Ha két, avagy több versenyző istálló egyenlő eredményt mutat fel, a díj a jobb minőségű tejet beküldő pályázónak adatik ki. A verseny idején történt takarmányozás hí-leítését a bejelentők legkésőbb két hónappal a verseny befejezte után az Erdélyi Gazdasági Egy-letnek elküldeni tartoznak. Ezt a kimutatást a bejelentő azzal a kijelentéssel írja alá, hogy az abban foglaltak az igazságnak mindenben hísen megfelelnek.

12. A próbafejések ellenőrzésével megbi-zottat a bejelentő a legközelebbi vasuti állo-mástól a próbafejés helyéig és vissza szállí-tani tartozik.

Igazgatóválasztmány a tervezetet elfo-gadja s az a szerinti verseny rendezésével ugyanazon bizottságot bizza meg.

Egyben elhatározza a választmány, hogy az egylet ezen határozatáról Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter feliratilag értesíttes-sék s tőle az erdélyrészi állattenyésztési fel-ügyelőkhöz áll. állatorvosok közreműködésére en-gedély és utasítás kéresek.

Olvastatik a „Borászati Lapok“ szer-kesztőségének az egylet felé intézett levele, melyben felhívja az egylet figyelmét az er-délyrészi bortermelők érdekeit sértő azon visszaélésekre, miket egyes spekulánsok a román határszéli kedvezményes szőlőbehozatali vám mellett impor-tált nagymennyiségű és rendkívül olcsó szőlőből készített borral üz-nek s adatokat kér erre vonatkozóan

Igazgatóválasztmány megbizza elnöksé-get, hogy a dolog mibenlétének felderítése céljából képviselőjében valakit személyes meg-jelenésre küldjön ki s a továbbiakról — a szükséghez képest — tegyen javaslatot.

Egyleti titkár előadja, hogy a kiadásában megjelenő „Erdélyi Gazda Tárcanaptára“-nak 1901. évi VI. évfolyamában közölni fogja az erdélyrészi vásárok teljesen részletes tudni-valóit is és e célból a vásártartó községekhez körlevelek kíséretében kérdőíveket küldött meg, melyekre a feleletek már is szépen gyül-nek be.

Igazgató-választmány a vásárok ügyében való minél pontosabb tájékozást fontos köz-érdeknek tudván, titkár vállalkozását helyeslő tudásul veszi s egyben a felmerült adatszer-zési költségekre 80 koronát az egylet pénz-tárából kiutal.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olva-sóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden száma legkésőbb csütörtökön délig a kiadóhivatalhoz juttatandó.

— A kopár területek beerdősítése.

Hogy a kopár hegyek beerdősítésének akciója az eddiginél is nagyobb arányokban legyen végezhető, Darányi földmivelésügyi miniszter husz törvényhatóságban állami fanevelő-kertek létesítését határozta el és pedig 45-5 katasz-trális hold terjedelemben. Az ültetések már a tavasszal megkezdik. Politikai és erkölcsi testületeket, úgy magánosokat nemcsak se-gélylyel, de jutalmakkal serkent a kopár te-rületek ültetésére. A jutalomdíjakat perma-nens módon föntartani határozta, hogy a viz-mosásos és kopár terület mind fákkal ültet-tessék be,

— Mintagazdaság telepes községben.

A földmivelési miniszter különös gondoskodása tárgya, hogy az újonnan telepített faluk gaz-daságilag megerősödjének, a minék helyes gazdaságvitel az alapja. Eppen erre való te-kintettel Bodófalván, Torontál-Erzsébetlakon és Sándoregyházán parasztmintagazdaságokat szervezett.

(252.) (törvényileg védve)

(Dr. Weissenberg H.)

Egyedüli, biztos óvszer
a fertőző borjúvérhas ellen

(Borjúvés)

Mindig biztos hatású, egyszerű alkalmazás!

Elkülönítés, fertőtlenítés stb. szükségtelen.

Számos elismerő nyilatkozat.

Egyedüli készítője:

Menge B. vegyész Tichau O.-S.

Ismertető füzetek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérképviselő:

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.

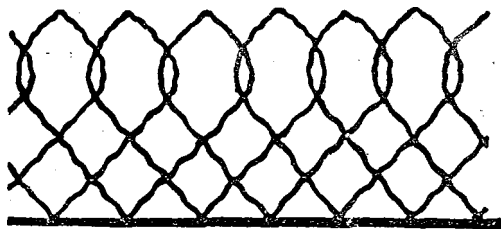

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szita-áru gyára

KOLOZSVÁRT, Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való Gép-sodrony-fonatait, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, áthányó rosták, szén, kocsz, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és lóher-rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és csinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczél tüskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különbféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátráz), sodrony-láb-törölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálak. (339.)

Fischer Lipót

kemigráfiai műintézete

Budapest

Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Klisék

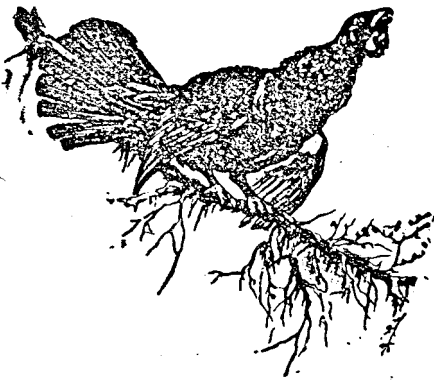
mindennemű nyomtatvány képes illusztrált kiállítására a legjutányosabb árakon vállaltatnak és a legtökéletesebben

készítetnek el. Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltenek.

(415.)

Elvállalja mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését.
Vadászati Trophéak csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

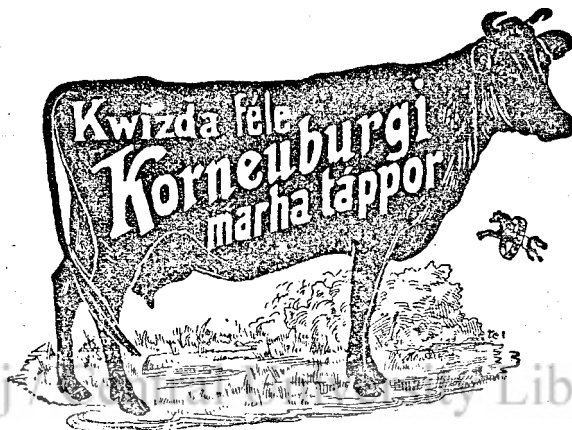
Zwörner Sándor
állatkítőmő-praeparatoriuma
KOLOZSVÁR, Unió-u. 15.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigőzölgésük, tehát szobában is tarthatók.
Ujdonság! Madarak kitömése relif-kép alakjában.
Érdeklődők szívesen fogadtatnak.

(486.)

Kwizda-féle Korneuburgi marha táppor.

Mértékletességi gyógyszer lovak, szarvasmarhák és juhok számára. Már 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágytalanság, rossz emésztés ellen, valamint teheneknél a tej javítására és a tejhoram fokozására. Egész skatulya ára K. 1.40, fél skatulya ára 70 fillér. Csak akkor valódi, ha a fenti védjegyvel van ellátva. Kapható az összes gyógyszertárakban és drogueriákban. (328. II.)

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár főhercegi udvari szállítóval,
körgyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

A t. cz. gazdaközönség becses
figyelmébe!

(465.)

Jutányos árban eladó 5 drb. 3000 kiló hordképességű 4 méter hosszú és 2 méter széles tolosúlyrendszerű új

hidmérleg!

8 drb. 1500 kiló hordképességű, erős vaskorlással ellátott új százados

marhamérleg!

7 drb. 1000 kiló hordképességű és 9 drb. 500 kiló hordképességű tizedes mérleg az összes súlyokkal együtt, minden mérleg hitelesítve!

Becserélek ócska marhamázsákat új hidmérlegre vagy új marhamérlegre!

Javításokat pontosan eszközölök!

Dénes Manó,

mérlegműszerész,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Szőlőoltványok

és európai gyökeres szőlővesszők.

Szokványminőségben teljes jótállással, fajtisztán és minden hibától mentes. A mélyen leszállított árákról, az előleg nélküli megrendelésről s a szokványminőségűtől csak csekély részben is eltérő oltványoknak saját költségemeni visszavételéről az ingyen és bérmentve küldendő árjegyzék nyújt teljes és kimerítő felvilágosítást.

Ripária-Portalis (valódi Gloire de Montpellier).
Rupestris-Monticola (azonos és teljesen fajtiszt).
Eltörítés (elősvény) csemeték. Gleditschia (Koronatövis, Krisztustövis vagy tuskéslepenyfa).

Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. Ezen katalogus megszerzése minden birtokosnak igen érdekében áll, még azoknak is, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne nemcsak az árak jegyzéke foglaltatik, hanem számos oly közlemények, melyek a gazdának nagy szolgálatot tesznek. — Tartalmazza ezeken kívül az összes szőlőfajok leírását, termőképességét, vidékenkénti viselkedését, metszését, betegségekkel szemben ellenálló képességét és más gyakorlati tudnivalókat. Ugyazint az elősvény-telepítés rendkívüli eredményeit, melyek minden gazdára nagy előnnyel bírnak. — Cím: Erdmelléki első szőlőoltvány-telep. Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. (457.)

Saját gyártmányu hegedűk, gordonkák, gitárok, citerák, czimbalmok, fa- és réz fuvóhangszerek, valamint azok alkatrészeinek nagy választékú raktára; továbbá német és olasz húrokat

Braun Mihály

hangszergyáros (347.)

KOLOZSVÁR, Wesselényi Miklós-u. 18/a.

Mindennemű javítások pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan teljesítetnek. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

ELADÓ BIRTOK.

Haláleset miatt a néhai Báro Löwenthal Károly Szászpénteki Kolozsmegyében fekvő 1365 kataszter holdas tagosított birtoka jutányos árban

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Nechay Lipót, Szászpéntek, u. p. Teke.

(483.)

Kitünő minőségű slavoniai

Tölgymakkot

nemkülönben mindenféle erdészeti magot ajánl a

„Magyar magpergető gyár, Faragó Béla Zalaegerszegen.”

Minden kiállításon kitüntetve, legutóbb Párisban ezüstéremmel.

Fairbanks mérlegek

a legtökéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolösúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérle-
gelik. Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük fogva úgy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági-, szeker-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

czélszerű és a czélnak megfelelő szerkezetük fogva különösen a gazdák, gazda-
ságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-út 14. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS
MÉRLEG és GÉPGYÁR
részvény-társaság
BUDAPEST,
Andrassy-út 14.
Gyár: Külső Váci-út 156.

(262.)

Jó és szép munkáért.

Szép munkáért és haladásért.

Jó, szép munka és haladásért.

Klaszovitt György

szíj és nyereggyártó

Kolozsvárt Unió-utca

Raktár mindennemű kocsikázó és lovagló szerelvényekből, urak és hölgyek, valamint a cs. és k. tisztek részére előírás szerint.

Minden előforduló szíj és nyereggyártó és táskámunka készítés.

Használt hámok és nyergek mindig kaphatók, használt tárgyak megvétetnek vagy becsereztetnek (363.)

Téli és nyári lótakarók raktáron vagy megrendelésre.

Takarítószerkezetek bármely színű bőrhöz kaphatók.

2411.—1900.

Korpa és sörtörköly szállítás.

A fogarasi m. kir. állami ménésbirtok 1901. évi

1500 q. finom buzakorpa és

250 q. szárított sörtörköly

szükségletének biztosítása végett f. évi december hó 10-én délelőtt 11 órakor

Fogarason zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az egy korona bélyeggel ellátott ajánlatok a fent említett határidőig a ménésbirtok igazgatóságához nyújtandók be, a hol a szállításra vonatkozó bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Fogarasi, 1900. november hó.

Földmívelésügyi m. kir. Minister.

(490.)

Eladó elsőrendű szőlő-ajtványok

Miniszteri szokványminőségben

és kitünő

asztali Ó- és UJ hegyi borok

nagy mennyiségben!

Gyökeres ojtványok: Bakar Piros, Erdői fehér, Bácsó vagy Juhfark, Portugizi, Olasz Rizling, Rajnai Rizling, Ropogós gyöngy, Madeleine Angevine, Madeleine royal ezre 100 frt első osztályu. Sima zöld ojtvány ugyan ezen fajokból ezre 60 frt első oszt., mind Rupestris és Rip. portalis alanyba vannak ojtva, kapható nagy mennyiségű Othello sima vessző ezre I. oszt. 6 frt. Delevardt sima 25 frt.

Megrendeléseket elfogad:

Sándor József

Bihar-Diószege.

(480.)

Hazai Jpar

Csakis

a

Hazai ipart

pártoljuk.

(292. I.)

FUCHS és SCHLICHTER.
Budapest, VI. Jász-utca 7.

HOTTER F. J. R. Szt.-József gyógyszerháza a sz. Józsefhez Bécs. XII 2., Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbínol

1/2 palack frt 6— 1/4 palack frt 3.50.
Eltávolít mindennemű kinővést és zsíros testtapadékat, anélkül, hogy a szőrt tönkre tenné. Etósi a metámadott és gyenge inakat, eltávolít és tönkre tesz minden csomót az izmokon és megóv minden gyulladástól; különösen bevált epebajoknál, csülökdgaganatoknál, patabütyköknél, vastag térdnél, csomónál az inakon, vastag bokánál, daganatoknál, ahol ilyenek fellépnek. A térdek remegését megszünteti s meggyógyítja a zuzódásokat.

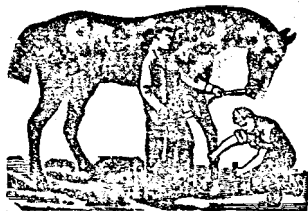
Hotter-féle Agril táppora

lovak és szarvasmarhákknak, 1 csomag 80 kr.
Kitűnő potlék a takarmányhoz az állat ereje és egészségének fenntartására; minden vese-, máj-, hólyag- és idegbajnál alkalmazandó.

Hotter-féle holttetemkenőcs

1/2 tégely 2 frt. 1/4 tégely 1 frt. 20
Felülmulthatatlan holttetem eltávolítására régi bajoknak is.

HOTTER'S

állatgyógykészítményei

a jelenkor legkitűnőbbjei, melyek számos bizonylat szerint semmi más hasonló szerek által hatásukban el nem értek. Raktárak a gyógyszertárakban és drogériákban.

Főraktár: **Dr. BUDAI EMIL** városi gyógyszerháza Budapesten városház-ter, **Dr. Egger Leó** és **Dr. Egger J. Nádor** gyógyszerháza Budapesten, VI. Váci-körút 17. és **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza Budapesten VI. Király-utca 12. (324.)

Hotter-féle Training-Fluid

1 palack frt 1.20.

Az inakat és izmokat a magas öreg korig állandó erőben és frissen fenntartja, az állatot a bedörzsölések után a legnagyobb fáradságokra és vontatásra képesíti. A túleröltetés következményeinél, benuulás, szagztatás és merevedésnél meglepő sikerrel alkalmazatik.

Hotter I. és II. sz. disznópora

1 kiló frt 1.20.

Legjobb étrendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emésztésnek előmozdítására; kitűnően bevált orbáncznál. A II. számú hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kólíka elleni szer

1 üveg 1 frt 50 kr.

Lovaknál mindennemű kólíka és hügy felakadás, szarvasmarhákban pedig pufadság ellen alkalmazandó.

(495.)

BENYOVITS ISTVÁN

szijgyártó üzlete

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 16. (Angol Királynő szállodával szemben)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

szijgyártó üzletemben

bármilyen nemű e szakmához tartozó tárgyak és választékban, szabott és jutányos ár mellett kaphatók.

Megrendeléseket magyar, német, francia, angol minta szerint, rajz vagy fénykép után elvállalok, a legkülönlegesebb kívánalmat kielégítőleg, helyben vagy vidéken, a legpontosabban kitűnő és tartós előállításban, olcsón teljesítek, ugyszintén javításokat is.

Kiváló tisztelettel

(355.) **BENYOVITS ISTVÁN**

szijgyártó.

Vidéki megrendeléseket, ugyszintén javításokat gyorsan, pontosan és legjutányosabb árban teljesítek.

STANDARD

életbiztosító társaság
Edinburghban, Angolhon.

Alapított 1825.

Magyarországi fiók: Budapest, V. ker., Fürdő-u. 4.

Évi bevétel	28,750.000 korona
Kiutalt nyereséyrészek	150,000 000 „
Vagyon	230,000.000 „
Halálesetek folytán kifizetve	478,000.000 „

A „STANDARD“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. Kötvények érvényben tartása díjmentesek elmulasztásánál. Tőkésítés, és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után: Szabad háboru biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Erdélyrészi vezgrügynökségek:

Kolozsvár: **Kauntz József** Ferencz József-utca 17. (453.)

Brssó: **Czink K.** Tehén-tér.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona rosták, Konkolyozók (trieurök);

kézi keze- Széna- és szalmasajtók fekvően vagy lésre való kocsi szerelve,

Takarmány-füllesztők, Szállítható takarék-főző-üstök takarmány stb. részére

zománcz bevonattal vagy anélkül, szállító készülékkel vagy anélkül.

Szecskaavágók, szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal igen könnyű járással körülbelül 40% erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók, Darálók, „Agricola“ sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel) mindennemű vetemény számára, váltókerékek nélkül,

Egy-, két- és több vasú ekék jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

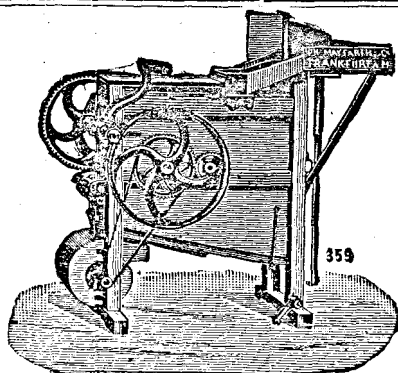
csász. és kir. klz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor (427.)

Alapított 1872. **Bécs, II. Taborstrasse Nr. 71.**

Kitüntetett több mint 400 arany, ezüst, bronz éremmel és első díjakkal.

750 munkás.

Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. — Képviselek és viszont elárusítók felvételnek.

Magyar kölcsönös állathiztosító társaság mint szövetkezet
BUDAPEST, Ferencz-körút 30.

241.) Biztosításokat elfogad:

lovak és szarvasmarhák

elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá, ha a szövetkezet kényszervágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívüli mérsékeltek.

Cselédállatok biztosítása (járvány ellen is 1 1/2% díj mellett. Az intézet élén állanak:

báró Sztojanovics György, földbirtokos, elnök, Ambrózy Gyula, földbirtokos, gróf Bethlen András, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László, országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly, főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon, földbirtokos, dr. Simay Aladár, a „Magyar agrár- és járadékbank részv.-t.“ gazdasági tanácsosa, dr. Tetélleni Armin, ügyvéd, Tahy István, cs. és kir. kamarás, „Pestmegyei gazdasági egyesület“ alelnöke, földbirtokos, Zaleski Jenő, földbirtokos, dr. Pajor Ignác, földbirtokos, intézeti igazgató, igazgatósági tagok.

Fölvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a Kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák Ferencz-u.: 13. sz. emelet.

KIS HIRDETESEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz levélbélyeg mellékeltek.

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiség felül minden szó 4 fillér vagy minden 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy-küldetlik!

Alkalmazást keresők:

Állást keres érettségitt, kolozsmonostori kitűnő oklevéllel bíró s állatorvosi akadémiát végzett ev. ref. vallásu, nős gazdatiszt, a ki egy ismert belterjesen kezelt gazdaságban nyolcz év óta önállóan működik. Jártas a gazdaság minden ágában, ért a komló beállítás, cukorrépa termeléshez, de legfőbb óhajtaása egy belterjesebb irányzatú, nagyobb állattenyésztés, állatnevelés, hízalással rendelkező gazdaság szolgálataiba lépni, a hol állattenyésztés, növendék és tenyészállatok nevelése, hízalás, állatgondozás és gyógykezelés körül szerzett tapasztalatait érvényesíthetné. Irodai munkákban teljesen jártas, gazdasági számvitel beállítása, ménes, gulya, juhászat törzskönyvelésére ajánlkozik. 1901. april havában szolgálatba léphet. — Megkérésüket kér e lap kiadóhivatalába. (491.)

Gazdatiszti állást keres vagy ideiglenes munkát is elfogad igen ügyes gyakorlati gazda. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Egy 40 éves keresztény valásu, nős, szakképzett, egy gyermekkel, 20 évi gyakorlatlalt bíró gazdatiszt, ki gazdaság, erdeszet és szőlőkezelés minden ágában jártas, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, nagyobb uradalmakban szolgált, szerény feltételek mellett 1901. január hóra állást keres, czim kiadóhivatalban. (494.)

Kertész, nős, gyermektelen, 40 éves, a gazdasági kertészetben, törpe fa, konyha- és gyümölcskertészetben elsőrendű bizonyítványokkal képzettségének megfelelő jobb állást keres újévi belépésre. Szives Ajánlatot keres Bischoff Ernő, Kassa, Kálvária-utca 7. szám. (477.)

Ajánlkozik földmives-iskolát jó eredménnyel végzett, 21 éves keresztény fiatal ember bármiféle gazdaságba, mint **gyakornok** alkalmaztatni azonnali belépésre. Czim Bagossy István, Zsibó, Szilágymegye. (466.)

Kovácsnak ajánlkozik teljesen képzett gyári kovácssegéd uradalmakba. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Egy gépész állást keres. Czime (336.) alatt a kiadóban.

Gépész kovács éves állást keres uradalomban, szerszámmal rendelkezik. Czime: **Márhoffer Jakab**, Budapest, Ó-Buda, Filator-i-út 1954. sz. (467.)

Medgyesi földmives- és sáryari tejgazdasági szakiskolát végzett nőtlen fiatal ember, ki a magyar, német és a román nyelvet bírja, megfelelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban 472. sz. alatt.

Kezelőtiszti, intézői, fixadminisztratori állást keres qualificált gazdász, hosszabb gyakorlatlalt, felmondatlan állásban. Bérgazdaságra nem reflectál. Czim: a kiadóban. (485.)

Magasabb qualificatióval és megfelelő gyakorlatlalt bíró gazdász főtiszti, igazgatói vagy más bizalmi állást keres. Időszaki megbízásokra is reflektál.

Betöltendő állások:

Gazdatiszt kerestetik, erlyes, képzett és szorgalmas Állását azonnal elfoglalhatja. Czimet 336. a. ad a kiadóhivatal.

Különfélék.

Eladó fajbaromfiak.

A kendi-lónai uradalomban eladók:

1. Langshan tyuk törzsek,
2. Pekinji kacska törzsek,
3. Emdeni gunarak,
4. Bronz pulykák.

Árak megegyezés szerint.

Levélbeli vagy szóbeli értesítést ad az

Intézőség Kendi-Lónán.

Pósta helyben, vasutl áll.

Válaszut—Bonzhida. (488.)

Gazdasági iroda

Kolozsvárt.

Ferenczy Dezső Jókai-u. 4. sz. Elvállal mindennemű megbízásokat, eszközlés és közbenjár:

Birtok vétel vagy eladásoknál,
Birtok bérleteknél,
Biztosítások szakaszrú felvétele és károk képviselőténél,

Gazdasági termények, cikkek és szükségletek eladása vagy jutányos beszerzésénél,

Uradalmak és nagyobb bérgazdaságok elszámolásának szakszerű felülvizsgálatalnál,
Szeszgyárak, malmok és villanyvilágítási berendezéseknél különösen előnyös forrásokkal szolgál.

Megkeresésre díjlanul válaszol, s csak lebonyolított üzletek után kíván díjazást. (487.)

Vételre: kerestetik egy jó minőségű 200 kat hold terjedelmű mezőségi és egy ugyan olyan nagyságú birtok bármely vidéken.

Eladásra: kínáltatik több kisebb, nagyobb birtok, felvilágosítással szolgál a gazdasági iroda

Telelésre

jó istállóba, sok és jó takarmánnyal, elfogad 20—40 drb. 1 évnél idősebb szarvasmarhát vagy bivalat

jutányos árban egy kisküküllőmegyei gazda.

Czimét tudatja a kiadóhivatal. (489.)

Vizvezeték és csatornázási vállalat. BARANYI JÁNOS, épület műbádogos és szerelő Kolozsvár, Széchenyi-tér 7. sz Csatornázások, vízvezetékek és fürdőszobák berendezését, valamint ezek éves javítását jutányos árban elvállalja. Telephon 191 (470.)

„Zöldfa vendéglő”

Kolozsvárt.

A vidéki intelligencia találkozó helye.

Olesó és tiszta szobák, olesó s jó ételek s italok. Pontos kiszolgálás. Külön istálló és kocsiszin.

Tisztelettel

Manás József (356.) vendéglős.

Vidéki gazdák figyelmébe!

„Orient szálloda”

kávéház és étterem
KOLOZSVÁRT, Nagy-utca.

A modern kor igényeinek megfelelően átalakított vendégszobák; naponként 85 krtól följebb.

Az ételek háziasak, olesók, borai valódiak kiszolgálása olesó és pontos. Szives pártfogást kér: (352.)

a szállótulajdonos.

B. Bak Lajos Ö csász.

és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója és az aranykoronás kereszt birtokosa műbutor és épületasztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt. Alapított: 1869. (463.)

Jövedelmező

(479.) **foglalkozást**

találnak bármely osztályhoz tartozó oly tisztességs egyének, kik czégem részére eredeti sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkoznak. Magas jutalék és megfelelő tevékenységénél esetleg fix fizetés is. Ajánlatok intézendők

FUCHS H.

váltóházához Budapest, IV., Keeskeméti-utca 1

A Magyar Keramiai gyár részv. társ. Budapest. Iroda VIII. József-körut 14. Telefon: 52—74. Gyárak: X. Kőbánya, Óhegy, Telefon 53—09. Ajánlja Rost Ottó mérnök és a keramit feltalálójának személyes vezetése mellett gyártott, kocsit ut, járda- és udvarok burkolására kitűnőnek elismert keramit köveit és keramit lapjait. (437.)

DROGUERIA.

BURGER FRIGYES

KOLOZSVÁR,

Főter.

Gyógyárúk, kötszerek, betegápoláshoz szükséges mindennemű kellékek, illatszerek, pipere-cikkek dús (358.) raktára.

GERGELY ANDRÁS

épület, díszmű bádogos és takaréktűzhely-készítő Kolozsvárt, Wesselényi M. utca 26. Költségelőirányzatok és árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Tisztelettel **Gergely András.** (471.)

Magyar fém- és lámpaárugyár r. t. Petroleum-lámpák, légszesz és villanyvilágítási testek, mindenféle fémdíszműcikkék stb. Raktár: Kolozsvárt, Wesselényi-u 20. (452.)

Elő egyedüli magyar zongoragyáros **THEK ENDRE.** Főraktára: Budapest, Üllői-ut 66 a gyárban; főraktára: Kolozsváron, Unió-utca 12. sz. **Farkas Ödön** igazgatónál. (450.)

OSVÁTH PÁL

puskaműves, fegyver- és vadászati cikkek raktára Kolozsvárt, belközép-utca 23. sz. Mindennemű javítások, becserélések, új agy készítés, csőbarítások stb. a legjutányosabb árak mellett vállaltatnak fel és pontosan teljesítetnek. (458.)

Biasini szálloda

Kolozsvárt.
Vidéki urak találkozó helye.

A legkényesebb izlésnek is megfelelően átalakított szobák, étterem s kávéház. — Jó és olesó ételek s italok. — Figyelmess és pontos kiszolgálás.

Valkovics Samu (349.) tulajdonos.

A ki hazai szövétből készült ruhában akar járni, az forduljon megrendelésével

Marcinkiewicz Ignáchoz, kinek szabó-üzlete Kolozsvárt, Deák Ferencz- (ezelőtt Belközép-) utcában van. (459.)

TRISKA J.

KOLOZSVÁRT,

zongora, harmonium és czimbalom

raktára, hol a leghiresebb gyárakból vannak zongorák, a melyek 350 forinttól 1200 forintig terjedő árakon részletfizetésre is kaphatók. Iskolai és templomi harmoniumok, valamint Schunda-féle czimbalomok. (462.)

Telivér poland china tenyészkanokat

elad: **Ordódyné Mailáth Gizella**, Budapest, Muzzeum-körut 7. sz. (469.)

Készpénz-kölcsön

földbirtokokra és házakra, a valódi becsérték háromnegyed részéig, II. helyre is, törlesztésre. Birtokos fölmondhat bármikor, pénzüintézet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Sémmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-körut 39. Tíz esztendei főnnállása óta 170 millió korona kölcsönt konvertált. (461.)

Herzman Zsigmond és társa

vizmentes szövét és takaró-ponyva gyárosok. Szabadalmazott új találmányu, kipróbált **soha nem rothadó** vizmentes szövetelek. Iroda és raktár: Budapest, V. Váci-ut 20. Gyár: **Erzsébetfalva** (Budapest mellett.) (449.)

TAVASZ- bükkönyt

vásárol HALDEK

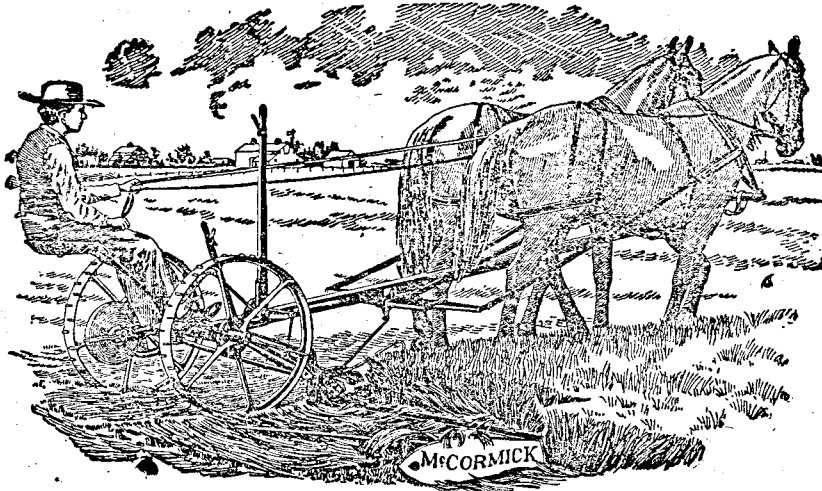
magnagykereskedése József főhercege Ö cs. és kir. Fensége udvari szállítója:

BUDAPEST, Károly-körut 9. sz. (482.)

Simonffi István mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kultorda-utca 48. sz. Telefon 85. sz. — Kívánatra árjegyzék és költség-számítás bérmentve küldetlik. (464.)

Mc Cormick Harvesting Machine Company

Chicagói aratógépgyár.

A Grand-Prix-val

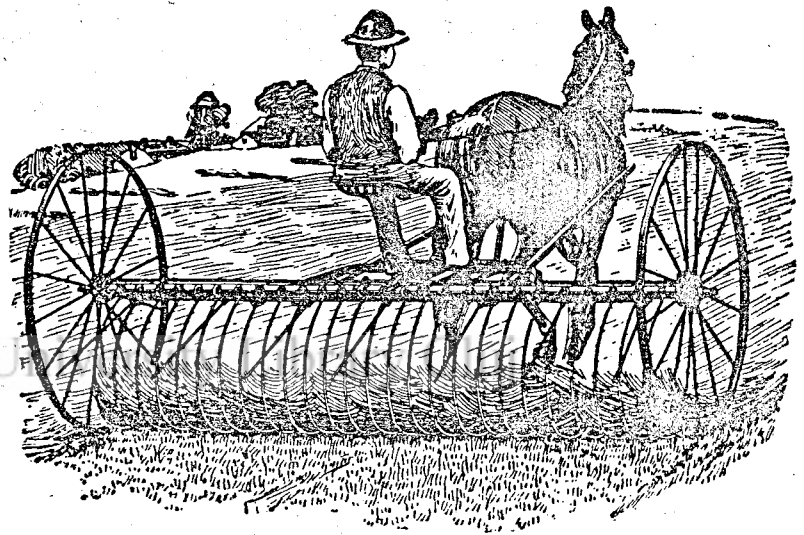
és

arany érmekkel kitüntetve
Párisban az 1900. évi
világkiállításon.

A legnagyobb kitüntetések

aratógépek és kévekötőfonalért.

Minden versenyen első.
 Kitünő minőség, bámulatos
 munka.

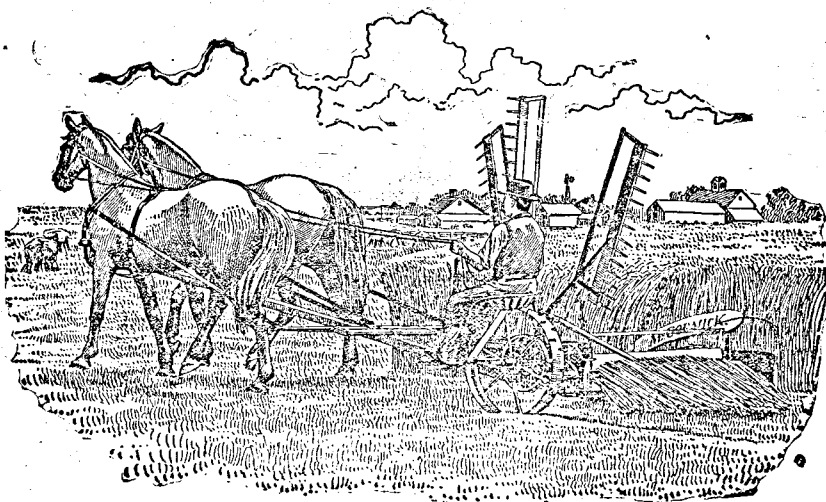

A kolozsvári gazdasági gépművelésen
 1900-ban diszoklevelet nyert.

Ne rendeljen gépet vagy kévekötő-
 fonalat, mielőtt a

Mc Cormick-féle gépeket

látta s azok árát megtudta.

Iroda és raktár:

BUDAPEST, V. Váci-út 38. szám.

William J. Stillman

igazgató.

(408)

